

Za Redakcją odpowiedzialny
Stanisław Bronikowski w Poznaniu.

Redakcja, Ekspedycja i Biuro Redakcji przy
placu Wilhelmskim pod nr. 15.

Dziennik Poznański
wydaje się codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt
poświętych.

Cena ogłoszeń (Inseratów):
wiersza drobnego 1 str. 6 fen. — Reklamy od
wiersza drobnego 3 str. (incl. tłumaczenia).

Listy
Redakcji, administracji i ekspedycji winny być
frankowane.

DZIENNIK POZNAŃSKI.

Przedpłata kwartalna
wynosi w Poznaniu 7 marek 50 fen. w Paryżu nie-
mieckim 9 mar. 13 fen. w Austrii 6 guldenów, w
Francji 13 fr., w Anglii 13 mar. 50 fen., w Szwajc-
ryi 13 mar. 50 fen., w Danii 12 mar. 20 fen., w Wo-
łoszech, w Szwajcaryi i Belgii 12 marek, w Turcji 28
fr., w Ameryce 13 mar. 75 fen.

Przedpłata i ogłoszenia
przyjmują się w ekspedycji: przedpłata przyjmują
w monarchii pruskiej oraz w państwach do związku po-
czowego niemiecko-austriackiego, należących do urzędu po-
czowego. W innych krajach zaś tylko nasze agencja-
ry, na których pośrednictwem (sobacz nóż) można także
przesłać ogłoszenia do eksped. Dzien. Pozn.

Rękopisma
nadysłane Redakcji nie zwracają się i nie są one błąd

Agencje Dziennika Poznańskiego:

W Paryżu Librairie du Luxembourg, Rue de Tournon No. 16, pułkownik Raczkowski, Rue du Faubourg Poissonnière 33. — W Hamburgu, Frankfurcie nad Menem, Berlinie, Lipsku, Wiedniu i Bazylei: Haasenstein & Vogler. — W Berlinie Rudolf Mosse, Jerusalemstrasse 48. A. Retemeyer, H. Albrecht Taubenstrasse 24, Internationale Annoncen-Expedition. „Invalidendank“ Behrenstr. 24 i Haack et Rabehl, Friedrichstr. 68. — W Bremie: E. Schlotte. — W Frankfurcie nad Menem Daube & Comp. — W Wrocławiu Daube, Haasenstein & Vogler i Mosse. — W Pleszewie: L. Zboralski.

Czas odnowić przedpłatę!

Warunki przedpłaty pozostają te same co w ubiegłym kwartale.

POZNAŃ, 25 czerwca.

Najświeższy telegram berliński przynosi nam wiadomość o wyroku sądu drugiej instancji, tak zwanego Kammergerichtu w Berlinie, wyroku zapadłym w głosnej swej sprawie hr. Arnima a mianowicie byłego ambasadora pruskiego w Paryżu 9 miesięcy więzienia. Motywa wyroku, o ile z krótkiego przekonać się możemy telegramem, wypowiadają, że berliński sąd miejski uprawniony był do sążenia hr. Arnima, ponieważ hr. Arnim z zarzutem niekompetencji nie w właściwym czasie i nie w właściwej formie. Wszystkie wywody przytoczone na unię-
żnienie wyroku pierwszej instancji uznano za nieuzasadnione, również za nieuzasadnione ze stanowiska prawa odmówienie świadectwa ze strony świadka p. Landsberga. Zabranie za sobą papierów do Paryża nie jest karygodnym, natomiast z rozmysłem tylko mógł hrabia Arnim dłużej zatrzymywać przy sobie papiery, przez to wreszcie, że je zabrał do Karlsbadu, a nie do Paryża, gdzie się winnym przemieszczenia. Papiery, jakie znajdowały się w posiadaniu hr. Arnima, uważa się za dokumenty, ponieważ rozporządzenia ks. Bismarcka, odnoszące się do polityki kościelnej, były i są dokumentami, dokumentami także hr. Arnima. Wskazywanie, w jaki sposób wykonywał dane sobie polecenie, otóż w streszczeniu wyrok drugiej instancji. Jest on za świeżym jeszcze wypadkiem, ażeby pisma berlińskie mogły się o nim rozpisywać; dostarczył także bogatego materiału prasie berlińskiej i przy-
jętym się jeszcze więcej niż pierwszy wyrok do odkrycia tajemnic dyplomacji pruskiej, której głównym reprezentantem i to w chwilach najważniejszych był hr. Arnim. Gdyby były ambasador pruski na dzień następnego był skazany — pisał kiedyś dziennik berliński — jużby ks. Bismarck był celu swego dopiął, byłby się pozbliżył najniebezpieczniejszemu i najdział-
niejszemu swego przeciwnika, co dopiero kiedyś sąd drugiej instancji skazał go na miesiąc więzienia. W oczach zwolenników kanclerza udział skazujący na miesiąc więzienia jeszcze winę hr. Arnima i niemożność mu dalszej kariery dyplomatycznej. Druga wiadomość, większą niewątpliwie wagi, jeśli się po-
wodzi, jest doniesienie Bresl. Ztg., że Rosja, Niemcy i Austria zamierzają zawrzeć osobny traktat, odnoszący się do prawa wojennego. Póhód do tego miał gabinet rosyjski zniechęcony oporem mniej-
szych państw w znanych konferencjach brukselskich. Okólnik radcy stanu rosyjskiego generała Jo-
hanna, wystosowany do reprezentantów Rosji za gra-
nicę — tak pisał do Breslauer Ztg. — uskarża-
ła na to, że pomniejsze państwa nie odpowiadają je-
mu na zaproszenie Rosji na konferencję. Na pro-
szenie Holandii porozumiały się między sobą niektóre
rządy, przyrzekły wziąć udział w obradach, oświad-

czyły jednakowoż, że zgodzić się nie mogą na najwa-
żniejsze punkta petersburskiego programu, ponieważ
wykluczają środki narodowej obrony. Rządy państw
mniejszych to głównie podnoszą, że rosyjski projekt do
prawa wojennego kwestyja okupacji w taki rozwiązuje
sposób, który wychodzi tylko na korzyść wielkim mo-
cstwom. Poważniejsze niż Bresl. Ztg. organa nie-
mieckie rozpoczynają się niedawno nad proponowaną przez
Rosję modyfikacyja prawa wojennego, nie nie wspomi-
nały o wiadomości wrocławskiego pisma, z zastrzeże-
niem więc podajemy jego doniesienia, które, być może
książka tylko trzeba na brak wszelkiej polit. wiadomości.
To też ten brak, pisze Kreuz Ztg., stwarza setki
niedorzecznych pomysłów, każe zajmować się wielkiej
liczbie liberalnej prasy sprawami odległymi i obojętnymi
zapominać o kwestyjach żywotnych, odnoszących się do
własnego kraju. Warum in die Ferne schweifen, sieh,
das Gute liegt so nah! woła Kreuz Ztg. Tyle
spraw u nas nie załatwionych, rozkład w naszym pa-
ństwie widoczny nawet na polu ekonomicznym, kwestyja
monetarna jest sprawą jedną z najważniejszych, a mimo
to, są słowa Kreuz Ztg., dzienniki berlińskie dłużej
poświęcają artykuły sprawom: o rosyjsko-angielskim
przymierzu i kwestyji orientacji, o wychowaniu we
Francji, o prawie bezpieczeństwa w Sycylii itd. — jak
gdyby uwagę odwrócić chciały od tego, co się dzieje
i na co się zanosi we własnym kraju. Trudno się nie
zgodzić mianowicie na ostatnie uwagi zachowawczego
pisma berlińskiego.

Oświadczenie ministra Buffeta w Zgromadzeniu
narodowem, o którym wczoraj na tem pisaliśmy miej-
scu, zaniepokoiło podobno stronnictwo republikańskie.
Wszystkie trzy frakcyje lewicy odbyły też zaraz wie-
czorem dnia 22 bm. posiedzenie, na którym postano-
wiły podobno odrzucić walkę i podjąć ją wtedy, kiedy
pod obrady przyjdzie projekt do prawa o wyborze de-
putowanych. Temps utrzymuje, że minister Du-
fau i Say niezadowoleni są z oświadczenia p. Buf-
feta, natomiast utrzymują inne pisma, że słowa te wy-
rzucone zostały przez ministra Buffeta za porozumie-
niem i zgodą całego gabinetu.

Jak donosi londyński Sun, stanie p. Gladstone
znów na czele liberalnego stronnictwa, co zdaniem po-
mienionego pisma na wielką korzyść wyjdzie Anglii.

Kółka włościańskie.

W przyszły wtorek na sali bazarowej od-
będzie się po raz drugi od czasu istnienia Kół-
lek włościańskich zebranie delegatów tychże
Kółek. Zawdzięczać je należy inicjatywie i gor-
liwości patrona Kółek p. Maksymiliana Jacko-
wskiego z Pomarzanowic. Pierwsze takie ze-
branie, jakie się odbyło w r. z. również w dniu
29 czerwca, zgromadziło kilkudziesięciu delega-
tów — spodziewać się więc należy, że dziś, gdy
liczba Kółek się zwiększyła, zebranie wtorkowe
będzie daleko liczniejszym. Nadzieję tę czer-

gdzieś światy uleciała i tylko jeszcze na chwilę przy-
kuta do tego życia, obojętna jest zupełnie na całe oto-
czenie tuteczne. Klonowicz już nie z tego świata, nie
słyszysz też namów sługi Lojoli, który daremnie się silił
jeżeli już nie skruszył poetę, to zatruć mu chwilę
ostatnią. Szklanem okiem patrzy w świat inny, —
w obec którego walki tu staczone i wszystko ziemskie
jest jakby snem przeminęły. Cicho, spokojnie w tej
ciemnej komnacie. Śmierć się zbliża, lekarz już więc
nie potrzebny, widzimy go przeto w głębi odwracają-
cego się, zapewne dla odejścia. Obraz p. Leopols-
kiego nie jest skończonym, ale i tak, jak jest, jest
głębokie sprawienie, bo przemawia do głębi
duchy widza i byłby ozdoba każdej najwspanialszej
galerji. Tak Klonowicz jak jezuita znakomicie
są wymalowani. Obiedwie głowy są przepyszne. Cóż
to za charakterystyczna, w swoim rodzaju piękna, bo
rozumna, myśląca głowa tego jezuity! Jaka estetyczną
miarę umiał artysta zachować, by nie przesadzić, nie
zrobić karykatury z tej twarzy śledzącej skutków swej
wymowy na chorym. To nie fantastyczny szatan —
czychający na ofiarę, lecz żywy, rozumny, energiczny,
choć przewrotny, nie przebiegający w środkach, dzia-
lający z przekonania człowieka. Swego rodzaju arcy-
dziełem jest śliczna, pełna wyrazu cierpienia i godno-
ści, sity a łagodność twarzy poety wcześniej oświeconego,
tworząca jasną, promieniącą nadziemi jakimiś wewnę-
trznym życiem, zboliała a obojętna już na całe oto-
czenie, spokojna, majestatyczna. Najbardziej straszą o-
brazu jest lekarz, postać i nie dobrze wyrysowana i
niepotrzebna. Walka tych dwóch potężnych duchów,
tych dwóch przeciwnych światów nie potrzebowała tak
obojętnego świadka. Tam był trzeci, Bóg. Lekarza
tego powinienby artysta zamalować, przerywa on nie-
potrzebnie swym ruchem majestatyczną a tak wymo-
wną ciszę. Zamalować go powinien, zwłaszcza że źle
jest wyrysowany: nie wie, czy siedzi czy stoi,
czy odchodzi i zupełnie jest niepotrzebny, nawet linia
ugrupowania nie na tem nie utraci. Podnieść jeszcze
należy artystyczne ugrupowanie i traktowanie tak zwa-
nych akcesoryjów: fotel, na którym ksiądz siedzi, jego
sutana, poduszka, na której spalił się poeta, księgi —
świeca, szklanka itd. wszystko to wyborne. Dodać na-
leży, że w tonie najodpowiedniejszym jest obraz, trzy-
many w spokojnym, poważnym.

Trzecim pierwszorzędnym obrazem, wystawionym
w naszym „salonie tegorocznym“, jest Grygle-
wskiego „Sala w pałacu wilanowskim.“ Arcydzieło

piemy i z samego porządku dziennego, który
zawiera wielkiej doniosłości i wagi przedmioty.
Pomijając inne przytaczamy te tylko, — które
z pewnością są wielkiego znaczenia dla gospo-
darstw włościańskich. I tak na porządku dzien-
nym jest sprawozdanie komisji co do
projektowanego ziemstwa kredytowego
dla mniejszych własności, dalej sprawa
zabezpieczenia od gradu; wykład: O wy-
chowaniu młodzieży włościańskiej, wresz-
cie projekt utworzenia pisma, mają-
cego służyć za organ Kółek włościań-
skich.

Niemniej też wielką wagę przywiązujemy
do sprawozdania patrona, które się również mie-
ści na porządku dziennym. Sprawozdanie to
pozwoli nam bliżej przypatrzeć się czynności
i rozwojowi Kółek, da nam statystykę wszystkich
istniejących dotąd i ile w ciągu roku założo-
nych zostało, wskaże zapewne te miejscowości,
w którychby w bliskiej przyszłości założyć je-
szcze nowe należało. Jeśli się nie mylimy, liczba
wszystkich istniejących Kółek nie przechodzi
pięćdziesięciu; mało to i wedle nas w wielu
jeszcze miejscach przy dobrej woli inteligencji
i jakiejś takiej z jej strony gorliwości założyćby
można było. Wszakże co do nas nie nastaje-
my na to zbyt pochopnie, wolimy bowiem mniej,
byle były czynne i nie figurowały tylko na pa-
pierze z swymi prezesami, którzy przyjętych na
siebie obowiązków zaniedbują. Przeciwnie jeste-
śmy tego mocnego przekonania, iż w zakładaniu
Kółek należy postępować z wielką ogło-
dnością i zakładać je tam tylko, gdzie są odpo-
wiednie siły do ich prowadzenia. Pospiesznie
założone i bez obliczenia się z siłami, —
któreby kierowały niemi — upadają — a ka-
żdy upadek zniechęca na przyszłość do sto-
warzyszenia się i wyraża nieufność do
naturalnych przewodników naszych włościan.
Sądzimy, że zebranie delegatów zwróci na to
swą uwagę i niejedną w tym względzie poży-
teczną i pouczającą wskazówkę poda. Zebranie
to nie pod tym tylko względem będzie pożyte-
cznym; da ono, jak sądzimy, obraz czynności
Kółek włościańskich a z zamiany w tej
mierze uwag i spostrzeżeń ujednoląsi się, że
tak powiemy, droga, jaką w kierunku podnie-
sienia materialnego stanu włościan postępować
należy; na co głównie i przedewszystkiem zwró-
cić wypada uwagę oraz w jaką stronę, by dojść
do pożądanego rezultatu, podążać trzeba.
Żeby zaś dojść do tego, nie tylko naturalnie
kultura rolnicza musi być uwzględniona, lecz

i środki ubezpieczające ją od losowych wypad-
ków, a więc i zabezpieczenia od gradu, co też,
jak wyżej powiedzieliśmy, postawionem zostało
na porządku dziennym. W obec częstych
wypadków gradobicia i niechęci włościan za-
bezpieczania się od takowego, a ztąd bardzo
licznych i dotkliwych strat w gospodarstwie
sprawę tę należy zawsze mieć na porządku
dziennym, a objaśniając o dobrodziejstwie za-
bezpieczenia, rozbić w tym względzie prze-
sady, które tak uporczywie się jeszcze pomię-
dzy włościanami utrzymują.

Również, jak widzimy, i ułatwienie wło-
ścianom tańszego kredytu będzie przedmiotem
rozpraw na wtorkowym zebraniu. Nad ważno-
ścią przedmiotu tego nie potrzebujemy się sze-
roko rozwodzić; lichwa, tocząca jak rak na-
szych włościan, a w następstwie jej owe przy-
musowe sprzedaże, przechodzenie gospodarstw
włościańskich w obce ręce wypowiedniewszymi są
tu argumentami nad to wszystko, cośmy w
tym względzie powiedzieć mogli.

Dotychczasowe instytucje kredytowe są
niewystarczające; tylko utworzenie instytucji
kredytowej, która by dawała pożyczkę na a-
mortyzacyja, może utrzymać włościan naszych
przy posiadanych przez nich gospodarstwach.

Wreszcie porówno z patronem uznajemy
potrzebę utworzenia organu dla Kółek wło-
ściańskich. Bardzo użyteczną rzeczą byłoby,
aby uwagi, sprawozdania i wszelkie wskazówki
do Kółek się odnoszące znalazły miejsce w je-
dnym piśmie i by nie trzeba ich było, jak do-
tąd, szukać po rozmaitych pismach. Ale u-
znając potrzebę i korzyść organu dla Kółek
włościańskich, nie sądzimy, by dla tego po-
trzeba było tworzyć nowe pismo. Jest u nas
pism ludowych kilka, czyż więc nie odpowie-
dniejszą rzeczą będzie wybrać z nich jedno i
w niem wszystko, co tylko interesować może
Kółka, pomieszczać i ogłaszać?

Tworzenie nowego pisma koniecznie po-
ciąga za sobą koszt i zresztą osłabia już istnie-
jące pisma — a nam właśnie nie budować nic
nowego, ale przedewszystkiem podpieścić i
wzmocnić należy to, co już istnieje. Przeko-
nani też jesteśmy, że założenie nowego pisma
nie pozyska zatwierdzenia delegatów.

Jeszcze jedno: Kółka włościańskie nie mają
nie wspólnego z polityką; zadaniem ich wyłą-
cznym podniesienie bytu materialnego włościan
za pomocą obznajomienia z rozwojem rolnictwa
i gospodarstwa w ogóle. Grunt więc tu najzu-
pełniej neutralny, na którym winni się połą-

Wystawa dzieł sztuki we Lwowie.

(Ciąg dalszy).

(T) Kontrastem „Iwana Groźnego“ Matejki
Leopolskiego „Zgon Acerna.“ „Iwan“ ol-
niewa, ogłasza, tyle tam życia, ruchu i okropnego
waru. Tam wszystko wre pełnem, namiętnem ży-
ciem, zdaje się, że słyszysz i wycie psa i chór dia-
wła i krakanie kraków i kłótnie piastunki i szczyt-
nienicy i wszystko zagłuszający krzyk, — który
z piersi Iwana wywał. Tam większe, bo wręcz
zacięte wrażenie sprawia na widzu piękny napre-
żony obraz wielkich rozmiarów Leopolskiego.
Kontrast w najpełniejszym tego słowa znaczeniu,
względem treści, koncepcji i wykonania. Tam
cie, ruch, gwar, tu cicho, spokojnie i smutno jak
grobie. Tamto jest dziełem natchnienia, chwilowego
wrażenia namiętnego, szkieletowaną za pomocą szczyt-
ki, szpachli, kolorami braniem z tęczy, z płomieni,
bo ja wiem żką, to zaś jest dziełem długiej pracy,
głębokiego namysłu, mozolnych studyów, wykonanem
okojnie, poważnie, harmonijnie, inny bo też zupełnie
a inny tam temat, inne też tu a tam środki, inny
charakter. W celi szpitalnej, smutnej, cichej,
nierzadziej spoczywa na barłogu, rzuconym na tapczanie,
nieraz Klonowicz. Osiwiałą głowę oparł na wy-
rędy ręce i patrzy gdzieś przed siebie w świat jakiś
człowiek, choć przezuwany, wzrokiem, który patrzy
nie widzi nic z tego, co chorego otacza, wzrokiem
człowieka przyszłego, wzrokiem duszy opuszczającej wąt-
cia przysięgła prawie, cierpieniami zniszczoną powłokę
człowieka. U stóp łoża na starym fotelu siedzi napróż-
do pocie pochylony jezuita, wpatrując się uważnie,
wycieńnieniem bystrego wzroku w tę piękną, poważną,
armurówką twarz poety, na której wyraz tak nadziem-
nia, tak zagrobowy, tak obojętny na to wszystko, co
człowiek przed chwilą mógł mówić! Słowa gładkie
człowieka, który zdaje się chciał skruszyć autora „Worka
człowieka“, który zapewne chciał skłonić go do od-
stąpienia tego, co o jezuitach głosił, pozostały bez sku-
tku — obity się o uszy poety, — którego umysł
życiem przesiąknął, którego dusza w dalekie

zent? a w „Batorym“ dla czego bohater siedzi gdzieś
na końcu? Zdaniem recenzenta, „gdyby Batory, zwa-
szcza że był wzrostu niskiego, usiadł był więcej w śro-
dku i na niejakiem podwyższeniu, majestat jego byłby
na tém nie stracił (!) a kompozycja byłaby wiele
zyskała.“ Niechże na przyszłość pan Matejko nie ma-
luje obrazów, w których nie ma „głównego bohatera“,
a jeżeli ten jest niskiego wzrostu, niechże go sadza
„w środku obrazu i na niejakiem podwyższeniu.“ A
i nowocześni autorowie dramatów pisanych niech we-
zmą sobie podług tej recepty wzór np. z Moliere, bo
potrzeba, aby około bohatera wszystko wirowało i dzia-
łało tylko dla niego. Czy pójdzie p. Matejko za ra-
dami z taką wiarą w ich zbawienność dawaniami
— nie wiem, a recenzent jest pewnym nawet, że
nie pójdzie, bo powiada w końcu, że „wykonanie
pomysłów (genialnych — jak na innem miejscu przy-
znaje) pozostanie na zawsze pięta Achillesowa ta-
lentu Jana Matejki.“

Ale wróćmy do historycznego obrazu Gersona.
„Żydz!“ jego mają wszystkie zalety znanych już z da-
wniejszych wystaw utworów warszawskiego artysty, a
przedewszystkiem wzorową harmoniją w kompozycji i
poprawność rysunku. Jak wszystkie jego obrazy tak
i ten, choć nieco mniej, odznacza się łagodnością, poe-
tycznością, melancholicznością, że tak powiem, kolorytą.
Jeżeli czego brak w tym obrazie — choć może jestem
w błędzie — to podobno brak mu prawdy, brak natu-
ralności, istotnego życia. Nie wiem, czy na kim innym,
ale na mnie robi ten obraz wrażenie takie, jakbym
patrzył na ilustracyja jakiejś sceny teatralnej. Wszys-
kie figury zdają się pozować, wszystko tak ładnie, tak
porządnie ugrupowane, że zdaje się, iż to kopia z obra-
zu żywych osób, z jakiegoś tableau kilkunastu akto-
rów, przebranych za króla, dworzan, żydów itd. usta-
wionych na deskach teatralnych przez dobrego dekora-
tora, a nie grono ludzi, którzy sami naturalnie się u-
grupowali, którzy mówią i ruszają się podług woli
własnej i potrzeby istotnej, a nie podług przydzielonej
im roli. Mimo to, obraz ten Gersona dla rzeczywi-
stych swych zalet artystycznych bardzo chwałę znawcy
i spodziewać się należy, że łatwo nabywcę znajdzie.
Cena jego 1,500 gul.

(Ciąg dalszy nastąpi).

czyć bez różnicy przekonań politycznych wszyscy ludzie dobrej woli, aby tej licznej braci młodszej przysięść w pomoc.

Podniesienie bytu materialnego włościan i podniesienie ich umysłowego poziomu długo było sentymentem światlejszej części narodu naszego — niechże dziś przynajmniej sentyment ten czynnie wykwitnie, a spełni się to przez zakładanie i pracę w Kółkach. Kto więc do pracy tej chętny, niech przybędzie na wtorkowe zebranie, by przysłuchać się jej dotychczasowym rezultatom.

*** Otrzymujemy z Wilna z wiarogodnego źródła następujące wiadomości:**

Miasto nasze zaalarmowane zostało napadami policyi i rewizjami w prywatnych domach. Odkryto, że pięciu wypędzonych z zakładów wyższych w Petersburgu, mając na czele niejakiego Sokolowa, komornika z Rosji rozpowszechniało zasady komunistyczne między młodzieżą wileńską. Musiała jednak ta propaganda nie być owocną, gdyż nikogo z naszych nie aresztowano.

Przed kilku dniami wpadła policya do panny Houwald i znalazła na miejscu dowody strasznego przestępstwa: oto 23 panien uczących się.

Panna Houwald utrzymywała sekretne pensy dla panien, bardzo dobrze prowadzoną, a w której niczego przeciw rządowi nie uczono; jedyne wykreślenie, że uczono po polsku bez zezwolenia władz miejscowych.

Sądzą, że wyrozumiałość jen. gub. Albedińskiego nie pozwoli, aby panna Houwald oprócz pieniężnej kary uległa większej odpowiedzialności, ale rzuciło to popioł nie mały; biedne panny choć nauki, nie tylko z pensji p. Houwald ale i kilku innych prywatnych zakładów, uciekać musiały do rodziców i krewnych.

Zgroza przejmując na myśl o tej nędzocie rządowej, która uczy się nie pozwala. Do rządowych zakładów trafić trudno, a jednak są tak przepełnione, że już miejsca nie ma. Cóż więc poczną rodzice z córkami?

Jeszcze jeden szczegół ciekawy: Gdy w Chelmie i Lubelskiem z unii przeprowadzają na prawosławie, u nas arcybiskup Makary urządzenie pozwoliło przeszło 3,000 włościanom, których za czasów Kaufmanów gwałtem zapisano na prawosławie, powrócić na łono katolickiego kościoła zgodnie z ich żądaniem, o czym wydane już zostały stosowne rozkazy duchowieństwu obu tych wyznań. Makary znanym jest jako autor kilku dzieł treści duchowo-historycznej.

Z innego źródła odbieramy co do aresztowań zaszłych w Wilnie, iż aresztowano tam kilku naszych rodaków, a mianowicie Sawickiego, byłego studenta technologia, u którego znaleziono egzemplarz „Wpiero” (pismo wychodzące w Londynie). Uznany on został za naczelnika związku młodzieży i wysłany bez sądu do archangielskiej gubernii; Witordą Zagłłowicza także b. studentów technologii wysłano do gubernii olonickiej; Garbowieckiego syna obywatela wileńskiej gubernii wysłano do gub. wologodzkiej; Wnorowskiego zaś byłego ucznia Mikołajewskiej wojenno-inżynierskiej akademii niewiadomo dokąd wysłano.

Całą winą powyższych było że czytali i rozpowszechniali pismo „Wpiero”.

Donoszą nam także, iż sprawa przeciw uczniom technologii w Petersburgu o rozruchy, o jakich w właściwym czasie podaliśmy, skończyła się. W szóstym miesiącu odszono ich w ostatniej instancji. Uczniów bronili obrońcy pp. Włodzimierz Spasowicz i Utin. Trzynastu uczniów skazano ostatecznie na cztery dni aresztu na uczahu.

Wiadomości urzędowe.

Nauczycielowi zwyczajnemu dr. Rhode przy gimnazjum w Bolestawiu nadany został tytuł nauczyciela wyższego.

Korespondencye Dziennika Pozn.

Wrzesnia, 22 czerwca.

(Wspomnienie pośmiertne. — Inspekcye szkolne. — Kolej. — Niepokój między ludem. — Nowy wygnanie. — Rozporządzenie Towarzystwa prowincjonalnego o ogniu.)

A. B. C. Na dniu 16 bieżącego miesiąca i roku zakończył tutaj żywot doczesny jeden z najstarszych kupców i obywateli miasta naszego śp. Tomasz Rakowski. Śmierć jego przeżyła szczerym żalem nie tylko miasto nasze, w którym zamieszkiwał przez parę lat dziesiątek, ale i okolice, gdyż wszędzie był znany i ceniony jako prawy i szlachetny obywatel. Zmarły należał do zastępu ludzi, którzy cichą i sumienną pracą umiają sobie zjednać szacunek. Przy odprowadzeniu zwłok przemówił proboszcz miejscowy ks. dr. Stabłowski, kreśląc w pięknych słowach obraz cnót chrześcijańskich i obywatelskich zasług zmarłego. Po nabożeństwie żałobnym w dniu następnym z rana i po przemówieniu wymownym słowy ks. Janasa, poniosło kilku obywateli ciało zmarłego na barkach swych z kościoła na cmentarz.

Jak wszędzie na prowincyi tak i w naszym powiecie przechodzą inspekcye lokalne nad szkołami katolickimi z pod zarządu księży pod zarząd nowo kreowanego inspektora, to też nie dziw, że dziś już prawie na palcach policzyć można takie miejscowości, w których są jeszcze inspektorami szkolnymi księża katolicy. Przed kilku miesiącami odebrano w tutejszym powiecie inspekcya lokalną kilku duchownym, później ks. proboszczowi Peruzińskiemu w Kolaczku pod Miłosławiem a w bieżącym miesiącu ks. dziekanowi Kasprowiczowi w Biechowie również pod Miłosławiem. Inspektor powiatowy dr. Hippauf został na miejsce ich inspektorem lokalnym.

Tak z upragnieniem od wielu oczekiwane otwarcie kolei oleśnicko-gnieźnieńskiej ma się urzeczywistnić nie długo, gdyż obecnie objeżdża i rewiduje z ramienia rządu wyznaczona komisya całą przestrzeń linii kolejowej, rozciągającą się od Oleśnicy aż do Gniezna, a jeżeli rezultat rewizji wypadnie pomyślnie, o czym wątpić nie należy, natenczas będzie kolej oddana do użytku publiczności z dniem 1 przyszłego miesiąca. Kolej przerywa w naszym powiecie terytorium Chrzanu, Orzechowa, Miłosławia, Chwałibogowa, Chwałibogówka, Białegoczy, Wrzesni i Słomowa, a dworce budowane są we Wrzesni, Miłosławiu i w okolicy wsi Chrzanu i miast Żerkowa i Nowego miasta. Roboty około kolei

rozpoczęły się tutaj z dniem 1 marca 1873 r., trwały zatem dwa lata i cztery miesiące. Na całej przestrzeni urządzone były prócz kilkunastu biur mniejszych dwa główne biura kolejowe; pierwsze w Oleśnicy, rozciągające swą działalność od Oleśnicy aż do Krotoszy, a drugie we Wrzesni, obejmujące przestrzeń od Gniezna do Jarocina. Biura te niezawodnie teraz zniszczone będą. Co się tyty jazdy, to początkowo tylko jeden pociąg mieszany dziennie wychodził będzie z Oleśnicy do Gniezna i tylko też jeden z Gniezna dochodził do Oleśnicy.

Zaniepokojenie ludu o dziei z powodu urojonego niebezpieczeństwa wywiezienia ich gdzieś na morze do ludzi dzikich, będące, że tak powiem, w obecnym czasie chorobą epidemiczną w Wielkopolsce, ma także w naszym powiecie pomiędzy ludem licznych zwolenników. Nigdzie jednakże nie przyszło w skutek tego do jakichbądź zająs.

Walka rządu z kościołem nie ustająca ani na chwilę, owezem zdająca się z dniem każdym większe przybierać rozmiary, znowu dała się jednemu z kapłanów tutejszego powiatu we znaki. Otóż skazano świeżo ks. proboszcza Szulczyńskiego z Pogorzeli na podstawie ustawy z dnia 5 maja roku zeszłego na wygnanie z W. Ks. Poznańskiego.

Jak wiadomo, zajmują się od 1 stycznia rb. oszacowaniem budynków celem zabezpieczenia ich w prowincjonalnym Towarzystwie ogniom i obliczeniem zrządzonych przez pożary szkód wybrani w tym celu przysięgli znawcy, a nie, jak dotąd, burmistrz, komisarze obwodowi i miejskie komisye szacunkowe. Powiat nasz liczy dziewięciu takich znawców, mieszkających w różnych stronach powiatu, częścią po miastach, częścią po wsiach. Owóż dyrekcyja wzmiankowanego Towarzystwa rozporządziła świeżo pod dnim 22 z. m. celem ułatwienia interesom oszacowania budynków przez znawców, co następuje:

- 1) W miejskich i wiejskich miejscowościach, w których tylko jeden lub wcale żaden nie mieszka znawca, wyznaczają go, jeżeli przy budynku, mającym przeszło 3000 do włącznie 12,000 marek wartości lub przy kilku budynkach, z których przeciętne wartości 12,000 marek nie przekracza, jeden znawca zajmie się oszacowaniem takowych. Jednakże zabezpieczenie przysięgą będzie z tym zastrzeżeniem, że przepisany w regulaminie podpis pod opisane czyli oszacowanie budynków nastąpi później przez drugiego znawcę. Drugim znawcą będzie podróżujący inspektor dyrekcyi lub też inny przez nią wyznaczony urzędnik. Powstałe ztąd koszty przejmie na siebie kasa Towarzystwa. — Nadmieniamy tu także, że chcący się zabezpieczyć mogą w celu zmniejszenia kosztów sami wygotować lub też kazać wygotować opis budynków i takowy tylko przedłożyć znawcom do rewizji i poświadczania.
- 2) Powyższe pod nr. 1) oszacowanie nie jest dozwolone w miejscowościach, w których mieszka dwóch znawców lub też, skoro właściciel w miejscowościach, w których mieszka dwóch znawców, tylko jednemu z nich kazać oszacować obok budynku mającego 3000 marek wartości równocześnie kilka innych, reprezentujących razem wartość 12,000 marek.
- 3) Dalej nie ma też ułatwienia oszacowania przez jednego znawcę także wtenoż być dozwolone, jeżeli chodzi o zabezpieczenie niebezpiecznych budynków i budynków siódmej i ósmej klasy (wiatraków, młynów do kory debowej i kuźni).
- 4) Gdyby jednakże w budynkach pod nr. 1) wyszczególnionych miał powstać ogień, natenczas musi przy oszacowaniu wyniknąć ztąd szkody wartość rzeczywista budynku przed ogniem być zestawioną zawsze przez dwóch znawców.

Powyższe rozporządzenie, dotyczące właścicieli w Księstwie, ogłosił dyrekcyja Towarzystwa w tutejszym Tygodniku powiatowym tylko po niemiecku. Przecież tutejszy Tygodnik powiatowy wychodzi wyłącznie prawie dla publiczności polskiej; rozporządzenie też owo dotyczy po największej części naszych właścicieli nieruchomości miejskich i wiejskich i dla tego należało je podać, aby mogło być zrozumiałem i przystępnem dla nich, także po polsku. Nie ma co mówić, z każdym dniem lepiej!

*) Numer trzeci rozporządzenia, mówiący o formalnościach i dotyczący tylko znawców a nie zabezpieczających się, ogłoszono, jako nieważny. (Przyp. korespondenta.)

ZIEMIE POLSKIE.

*** Car, jak wiadomo, w końcu tego miesiąca przybywa do Warszawy. Z powodu tego korespondent warszawski do Gazety Narodowej pisze pomiędzy innemi, co następuje:**

„Przed przybyciem cara policya zwykle rozpoczyna pogłoski o różnych reformach lub łaskach, które po wyjeździe nie sprawdzają się. Obecnie mówią, że w. ks. Konstanty ma rezydować w Warszawie, jako głównodowodzący wojskami okręgu warszawskiego, którego naczelnikiem sztabu ma być generał Witkowski.

Generał Witkowski, prezydent miasta Warszawy, był w istocie wzywany do Petersburga przez w. ks. Konstantego, po powrocie otrzymał urlop na 3 miesiące i opuścił powtórnie miasto, a jak dobrze poinformowane osoby utrzymują, ma zostać szefem sztabu 60,000 korpusu, mającego się zebrać w okolicy Moskwy. Podobno generał Witkowski jest najdroższym jenerałem sztabowym w cesarstwie, i on to ma głównie zająć się rozlokowaniem wojsk według nowego systemu. — Miejsce prezydenta miasta ma objąć jen. Własow; oberpolimajstrem zaś będzie pułkownik Buturlin, o którym już tylekroć mówiono.

Mieliszcie już wiadomości w swoim czasie o licznych aresztowaniach, jakie miały miejsce w Rosyi i w Zabranych prowincjach na początku b. r. W Wilnie komisya śledcza wykryła stowarzyszenie darwinistohilistyczne, do którego należało kilku oficerów, czynowników i nihilistek. W stowarzyszeniu tym nie wykryto programu politycznego; celem zgromadzeń była rozpusta. Wyrok taki zapadł: kobiety otrzymały złote bilety i zapisane zostały do ksiąg policyjnych, mężczyźni zaś osądzeni na posilenie do Syberyi.

Kijowski korespondent dziennika Le Messenger d'Orient pisze, że w końcu maja b. r. zaszyły na Ukrainie, w powiatach kaniowskim i radomskim znaczne rozruchy włościańskie przeważnie w dolrach skarbowych. Przeszło 48,000 ludu wzięło udział w rokoszu, którego powodem był podział ziem pomiędzy włościan. Sprowadzono wojsko, mordowano ludzi, ale oporu nie zlanano. Dundukow-Korsakow podobno udał się do Petersburga po stosowne instrukcje w tej sprawie.

Kijowski Telegraf donosi, że w Kijowie odbyła się 16 b. m. o 5 godzinie z rana ścisła rewizya w gmachu uniwersyteckim. Przetrażnięto wszystkie zakątki domu, zaczynając od strychu i kończąc na piwnicach. Co za powód tej rewizyi, nie wiadomo. Szukano wszakże, jak powiada, osób.

NIEMCY.

*** Berlin, 24 czerwca.** Rada związkowa odbyła w dniu onegdajszym ostatnie swe planarne posiedzenie i odczytała się aż do 13 września. Członkowie i jedynocności poszczególnych rządów w Radzie związkowej opuścili już po większej części Berlin. Minister rolnictwa dr. Friedenthal wyjechał również z Berlina i ma zamiar zabawić kilka tygodni w Prusach Zachodnich, gdzie przedewszystkiem naczynnie zamierza się przekonać o stanie chodowli koni. Inni ministrowie opuszczają również w tych dniach stolicę Niemiec, a w Berlinie pozostają chwilowo tylko wiceprezes gabinetu Camphausen, minister spraw wewnętrznych hr. Eulenburg i dr. Falk.

W Bawaryi gotują się obecnie, jak to już w dniu wczorajszym na innem zapisaliśmy miejscu, do wyborów na sejm krajowy. Stronnictwo klerykalne stanowiąc większość przeważną, rozwija niezwykłą czynność i energią a Bonner Reichsheitung przynosi przydłuższą odezwę do wyborców Bawaryi, w której oświadcza, że od obecnych wyborów zależą losy Bawaryi, Niemiec a przedewszystkiem katolickiego kościoła. Z tego powodu nie należy zakładać rąk i dopoty pracować, dopóki stronnictwo klerykalne nie odniesie zupełnego zwycięstwa i w miejsce panującego obecnie liberalnego gabinetu da Bawaryi zachowawcze ministerstwo.

Berlińska Post, bliska, jak wiadomo, rządowym sferom, poświęca w najnowszym swym numerze osobny artykuł sprawie starokatolików, którą za bardzo doniosłą i najżywniejszą obecnie uważa. Liczba starokatolików powiększa się z dniem każdym wedle jej informacyi i życzenia a najlepszym dowodem na to jest podpisanie przez wielu duchownych katolickich dycezyi wrocławskiej żądanej przez władze odpowiedzialne na posłuszeństwo dla praw państwa. Odpisanie tego oświadczenia — pisze Post — przez katolickich duchownych nie nastąpiło z obawy braku utrzymania, ale z przekonania, że wszystkie prawa Prus nie sprzeciwiają się obowiązkom sumienia.

AUSTRIA I WĘGRY.

*** Wiedeń, 23 czerwca.** Wedle najświeższych dyspozycji zjazd cesarza austriackiego z carem rosyjskim nie nastąpi w Chomotowicach lecz na nadgranicznej stacyi kolei żelaznej w Weipert. Dzienniki wiedeńskie, te zwłaszcza, które stoja na straży przymierza trzech cesarzy, nie mogą jakoś zapalić się do tego zjazdu, bo brakowało tam będzie cesarza Wilhelma. To też Vorstadt Ztg. wyraża życzenie, aby zjazd cesarza Franciszka Józefa z carem był tylko poprzednikiem zjazdu cesarza austriackiego z cesarzem niemieckim w Ischl, by zadać zupełny kłam pogłoskom o zachwianiu się przymierza trzech mocarstw. Montagerue pośpiesza z telegramem, że nastąpi zjazd cesarza austriackiego z cesarzem niemieckim w Ischl. — Ma to być cukierkiem dla prasy w rodzaju N. freie Presse i innych.

Na czwartek zapowiedziano przyjazd do Wiednia ministrów węgierskich Simonyego i Szella. Zaraz po ich przybyciu rozpoczną się umowy cłowo-handlowe związku, a raczej jego rewizye. Dzienniki węgierskie piszą, że ministrowie mają instrukcyę, w której minimum i maximum wymagań i ustępstw są określone.

Pisaliśmy już o przyjęciu przez odnośną komisya dział systemu Uchatuse, niemniej zatwierdzeniu tej uchwały przez cesarza. Sprawa ta nie mało wywołała kwasów w dziennikach, które popierały Kruppa, a do Wiednia przybył sam Krupp i widząc, że zarząd wojskowy nie chce się oddać na łaskę Prusaków, założył protest przeciw odlewaniu dział austriackich nowego systemu we fabrykach austriackich, utrzymując, że Austria nie ma prawa do przyjęcia systemu Uchatuse, jako niby oparte na systemie Kruppa.

Nowy sejm kroacki ma być zwołany na 23 sierpnia. Ruch wyborczy już się rozpoczął w całej Kroatyi, mimo że termin wyborów jeszcze nie oznaczony.

FRANCYA.

*** Paryż, 22 czerwca.** Wszystkie dzienniki poświęcają dzisiaj uwagi swe mowom wygłoszonym przez deputowa. Ludwika Blanc i Madier Montjan. République Française poświęca im następujące uwagi: „Panowie Ludwik Blanc i Madier Montjan zaczęli w dniu wczorajszym projekt do prawa dotyczący wzajemnych stosunków władz publicznych. Mowom szanownych deputowanych nie brak pewnego zapatu i polotu myśli, ale życzyliby należało więcej pewności i stanowczości w przytaczaniu dowodów. Naszem zdaniem chcieli pp. Ludwik Blanc i Madier Montjan użyć swemu sumieniu, mieli do tego słusne prawo i nikomu nie wpadnie na myśl załżeć się, iż to uczynili. Słuchając przecież słów ich wymierzonych przeciw nowej konstytucyi w patetycznej mowie, nabraliśmy przekonania, że takowe nie zupełnie zgadzają się z ogólnemi zapatrywaniami francuskiej demokracji. Panowie Blanc i Madier należą obecnie do „starych“ naszego stronnictwa, poznaliśmy ich i nie zadziwia nas ani nie jest nam obcym nie z tego, co myśla lub mówią. Mówią oni przedewszystkiem dla siebie samych celem spełnienia swego obowiązku. Wygłosili swe mowy, kraj zna je i osądzi; zależy im przeto co na tym sądzić? Nie chcemy ręczyć za to. Etiam si omnes, ego non mogliby być ich hasłem, ale nie hasłem wielkiego politycznego stronnictwa, które jak nasze zmierza do ujęcia w swe ręce najwyższego steru spraw kraju, będąc w nim większością. Polityczne stronnictwo uważa opinią publiczną, słucha jej i pozwoli się nią kierować. We wszystkich swych czynnościach i słowach, w całym swym występowaniu i programie pozostaje wiernem zamiarom i życzeniom opinii publicznej. Stronnictwo to nie wysuwa się zbyt naprzód, nie pozostaje w tyle, chce pozyskać zaufanie i rządzić z pomocą opinii publicznej. Takim jest zadanie i obowiązek wielkiego, zdolnego do rządów stronnictwa. — Francya liczy na republikanów, mających jej dać to, czego się spodziewa tj. zupełną wolność rozporządzania sobą i zabierania głosu we własnych sprawach. Na cóż tracić napróżno czas na zamieszki i swary konstytucyjne? Położyć lepiej temu koniec i zawezwać wyborców do urn wyborczych!

Kraj sam najlepiej powie, czego żąda i jak chce być rządzonym. Panowie Blanc i Madier nie powiedzieli jeszcze wszystkiego i mogliby zacząć na nowo w dniu najbliższym. Prawica przyklaskiwała słowom mowy, wątpimy, aby Francya nie będąca prawicą, przyłączyła się do tych oklasków.

Organ p. Gambetty nie potępia widocznie w zasadzie słów deputowanych Blanc i Madier, ale nie chwala ich wystąpienia zbyt radykalnego i żądającego

naraz tego, co dopiero zwolna dąłoby się przeprowadzić. Obudwom deputowanym odpowiadał nasampród wiceprezes gabinetu Buffet, zbijając ich wywody co do niedostatków konstytucyi z 25 lutego i przedłożonych konstytucyjnych projektów. Zdaniem ministra atrybucye prezydenta określone w projekcie ministra Dufaure'a są tego rodzaju, iż prezydent chcący spełnić swe zadanie, nie może ani zdziżyć z nich uronić. Prawe centrum przyjęło słowa Buffeta oklaskami. Następnie zabrał głos sprawodawca Laboulaye protestując przeciw zarzutom deputowanych Blanc i Madier, jakoby komiśya pracowała na rzecz monarchii. Jest to fałsz. Komisya uważa w rzeczywistości jedyną kotwicę zbawienia kraju, nie godzi się przecież na rzeczywistość pp. Blanc i Madier. Obowiązkiem wszystkich jest popierać rzeczywistość opartą na konstytucyi z 25 lutego. Du Temple, członek skrajnej prawicy wystąpił następnie z taką gwałtownością przeciw wszystkiemu co republikańskie, a dalej przeciw samemu prezydentowi, że marszałek wdział się zmuszony trzy razy powoływać go do porządku i odebrał mu wreszcie głos za zgodą Izby. Jenerał du Temple nazwał konstytucyę z 25 lutego plodem spryszenia, a marszałkowi Mac-Mahonowi zarzucił publiczne samolubstwo i ambitne zamiary podnosząc, że jeżeli cesarz zawinął pod Sedanem, nie mniej winnym jest jenerał dowodzący armią. Słowa te wywołały taki zgiełk i hałas w Izbie że nie już więcej nie można było zrozumieć. Marszałek odebrał głos mowy, zamknął dalszą dyskusyę a Izba przystąpiwszy do głosowania, uchwaliła przejść do drugiego czytania projektu.

BELGIA.

*** Bruksela, 22 czerwca.** Na dzisiejszem posiedzeniu Izby poselskiej odczytał minister spraw zagranicznych odpowiedź posła niemieckiego w odpowiedzi na notę belgijską z 23 maja, dotyczącą sprawy Duchesne'go. Odpowiedź ta brzmi w tłumaczeniu:

Bruksela, 17 czerwca 1875. Nijież podpisany, nadzwyczajny poseł i pełnomocnik minister Jego Mości cesarza niemieckiego i króla pruskiego pośpieszył zawiadomić pana kanclerza o nocie Jego Ekscelencji ministra spraw zagranicznych Jego Mości króla Belgów, hr. Aspremont-Lynden datowanej z 23 z. m. Jego kasa Mość przyjął z wdzięcznością wiadomość o śledztwie sądowem, wytoczonem w sprawie zamierzonego przeciw księciu zamachu, które to śledztwo wykaże, że są czynności, które mimo że potępija pod względem moralnym i politycznym rząd belgijski, nie dadzą się podciągnąć pod obowiązujący w Belgii kodeks karny. Okoliczność, że rząd królewski widział się skutkiem tego spowodowanym do uzupełnienia swego prawodawstwa karnego, sprawia rządowi Jego Mości cesarza i króla najwyższe zadowolenie. Obecnie sobie, że równocześnie tak w Belgii jak i Niemczech prawodawstwo nad tym przedmiotem rozprawy wywar zbawienny wpływ na publiczne samopoznanie w ogóle, niemniej na rozwój prawa międzynarodowego i tuszy sobie, że tym sposobem przeszkodzi się mieszaniu belgijskich poddanych w niemieckie spory wewnętrzne. Podpisany otrzymał polecenie zawiadomienia o tem Jego Ekscelencyę p. hr. d'Aspremont-Lynden i korzysta przy tej sposobności i t. d.

(podp.) Perponcher.

Donoszą, że Niemcy odezwą się wkrótce w sprawie wychodźców katolickich zamieszkałych w Belgii. Rząd niemiecki ma mieć dowody w rękę, że ci wychodźcy utrzymują dalsze stosunki z Niemcami, pracują nad utrzymaniem tamże agitacyi katolickiej i przesyłają do dzienników austriackich, francuskich i amerykańskich korespondencye nieprzyjazne rządowi niemieckiemu.

HISZPANIA.

*** Madryt, 22 czerwca.** Liberalny eksminister Sagasta umie nosić płaszcz na dwóch ramionach. — Wbrew wszelkim oczekiwaniom złożył d. 17 bm. królowi wizytę. Spotkanie było, jak telegrafują do Timesa nader serdeczne i przyjazne. Wieczorem tego dnia wzięł udział w wielkim politycznym bankiecie wyprawionym w pałacu i zasiadł tuż obok króla między ministrami Salverią i Ayala. Dawniejsi jego gabinetowi koledzy: Martinez, de Blas, Camacho, Ulloa, Balaguer, tudzież wielu wpływowych członków stronnictwa Sagasty, lub jak sami się nazywają „konstytucyjni“, zasiadło również do stołu królewskiego. W czasie bankietu najczulsza panowała zgoda, a po bankiecie król czas dłuższy rozmawiał z Sagastą. Nie zaproszono ani jednego radykalnego lub republikańskiego eksministra, ni nikogo z ich stronników. Serrana, który bawi obecnie w la Granja nie zaproszono, gdyż bankiet ten miał cechę wyłącznie cywilną. Z tego też powodu nie widziano przy stole mundurów jeneralskich i oficerskich. Opinia publiczna w Madrycie nadaremnie szuka sobie głowę nad praktycznym celem i doniosłością owego zgromadzenia pałacowego. Wielu powiada, że Sagasta ustroi się wkrótce w mundur ministra królewskiego. Inni zaprzeczają temu stanowczo mniemając, że bankiet był czystym aktem kurtoazji dworskiej bez wszelkiego dalszego znaczenia.

GRECYA.

*** Ateny, 22 czerwca.** Dziennik ministerialny włoski Opinione otrzymuje z Aten następujące szczegóły o obecnym stanie rzeczy w Grecyi. „Od pewnego czasu — pisze korespondent tego dziennika — król bez pośrednictwa swego ministerstwa utrzymuje ciągle stosunki z mocarstwami zagranicznymi.

Mogę zapewnić, że w ciągu ostatnich trzech tygodni prawie co drugi dzień goniec dworski odjeżdżał do Kopenhagi i do Berlina, i że po powrocie gońca, król Jerzy na kilka godzin zamykał się w swoich pokojach. Obecne położenie i przewidywania przyszłości oczywiście są przedmiotem tych ciągłych korespondencyj. Zapewniają mnie, że większość państw oświadczyła się za pozostaniem króla Jerzego i za wprowadzeniem rządów umiarkowane absolutnych w Grecyi. Zdaniem tych państw, ludność grecka nie dojrzała jeszcze do życia konstytucyjnego, trzeba ją jeszcze wychowywać.

Dość jest tylko przejść się po głównych ulicach Aten, żeby się przekonać o nieprzyjaznych urobojebniciach ludności. Lecz król nie robi sobie z tego położeniu i o niebezpieczeństwach grozących jego tronu.

Zapewniają, że wszystkie kosztowności rodziny królewskiej przewiezione już zostały w miejsce bezpieczne. Nie ulega wątpliwości, że w porcie Pireus stoja na kotwicy dwa okręty wojenne, których przeznaczenie nie jest wiadome, ale które w razie niebezpieczeństwa byliby schronieniem dla króla. Nie mniej także jest niewątpliwie, że król myśli opuścić Grecyę, nie wiemy tylko czy wprzód nie spróbuje zrobić zamachu stanu.

Aukcja.
W poniedziałek dnia 28 czerwca rano od 9 godziny sprzedawane będą najwięcej dającym w lokalu aukcyjnym przy Magazynowej ulicy Nr. 1. rozmaite przedmioty zastawy, następnie meble, jako to stoły, krzesła, komody, szafy ze szkłem, zwierciadła, dobra maszynowa do szycia, żelazna szafa do pielnicy, książki itd. (3492)
Rychlewski, król. komisarz aukcyjny.

W Budzynie (Bautzen) w Saksonii wychodzi w języku polskim pod redakcją J. E. Smolera co miesiąc czasopismo: (3497)

Lużiczanie,
czasopis za zabawę a powieści. — Przedpłatę catoroczną po 1 Mr. 50 fen. a półroczną po 75 fen. przyjmują wszystkie urzędy pocztowe. — Pierwszy numer drugiego półroczia 1875 (siódmy całego rocznika) dopiero co wyszedł i zawiera w sobie: Kalendarz, Spisak Radyserb. — Druży wo nas. — Nürnbergski list. Zestawiał H. Jordan. — List Szafarika na J. E. Smolera. K. A. F. Z uniwersyteckich czasów. Z „Warty“ polskiej w Poznaniu wukładach tego czasopisma. — Putnikaj Napisał E. Muka. Iwan Mazepa a matrona Koczubejowa. — Pućowanie. Zdjęli H. Wolsinski. — Słowian ski rozkład. Podawa M. Hornik.

„Die polnische Fälscherbande“
und die
russischen Staatsräthe
und deren
Agenten.
Zur Aufklärung der öffentlichen Meinung herausg. von der
Gesamtheit der in der Schweiz ansässigen Polen.
1874 Zurich.

Osiedliłem się
w Gołanicy.
Dr. Piotrowski
lekarz praktyczny, chirurg i akuszer.

Starych
monet i medali
polskich
poszukuje antykarnia
E. CALLIERA
Wilhelmowska ul. 18.

Zabawa
Towarzystwa Przemysłowego
w Poznaniu
w połączeniu z Loteryą fantową
odbędzie się
we wtorek dnia 29go czerwca 1875go roku
w parku Wiktoryi.
Wymarsz o godzinie 1 1/2, z południa z Zielonego ogrodu.
(3491) Komisyja.

8-konna lokomobila
młockarnia
o 60" szerokim bębnie, zupełnie nowa, ze znanj fabryki R. Hornsby & Sons w Grantham, jest każdej chwili na czas młocki do wypożyczenia.
(3399)

L. Jarnatowski
Poznań
Święty Łazarz Nr. 15.

GOTOWE PŁACHTY
DO RZĘPIU I DO ŻNIW
w wyborowych gatunkach poleca jak najtaniej
(3056)
S. Kantorowicz
68 Rynek 68.

Pasy do maszyn
rzemieńne i parciane,
Smarowniki i Manchety,
Skóry na uprząż etc. polecają
Orłowski & Co.
Skład skór (3336)
w Poznaniu, Jezuitcka ul. 1

Petroleowe
machiny do gotowania
najnowszej konstrukcji wraz z należącem do nich naczyńiami u
S. J. Auerbacha.
Cenniki i rysunki przesyłam na żądanie.

Aparata
do gotowania za pomocą petroleum prawdziwe patentowane Haegerlecha poleca po znacznie niższych cenach
(3067)
Maurycy Brandt
Poznań, Rynek 55.

Pierwszy obrachunek „Westy“
Banku wzajemnych zabezpieczeń na życie w Poznaniu
z dnia 31go grudnia 1874go roku.

Stan czynny:				Stan bierny:			
Remanent w kasie	120,275	—	2,300 14 3	Fundusz zakładowy	201,400	—	—
Sola-Weksle	450	—	120,725	Kaucye	9,900	—	—
Weksle miejscowe	—	—	—	Zaległe (honoraria lekarskie)	514	—	—
400 tal. 4% nowych listów zastawych poznańskich podług kursu z dnia 31/12 1874.	383 14 6	—	—	(procenta od certyfikatów)	2,252 4 6	2,766 4 6	—
Efektu złożone na kaucye	8,300	—	8,683 14 6	Rezerwa składkowa i przeniesione na rok następny składki	—	14,483 17 6	—
Depozyta złożone w instytucjach bankowych i inne należności	16,472 27 10	—	—	Rezerwa szkód	—	3,600	—
Należności u generalnych agentów	8,688 20 5	25,161 18 3	—				
Prolongowane raty składek	—	6,627 9 9	—				
Wyłożone stemple	—	117 7	—				
Ruchomości po odpisaniu 15%	—	3,998	—				
Druki i godła po odpisaniu 33 1/3%	—	5,149	—				
Saldo (Założenie, urządzenie i organizacja)	—	59,387 18 3	—				
		232,149 22	—				

(3483)

Straty:				Zyski:			
Wypłata na poczet kapitału płatnego w skutek śmierci	100	—	—	Składki ze zabezpieczeń	29,998 7 6	32,913 25 5	—
Rezerwa składowa (§ 31 Ustawy) i przeniesione na następny rok składki	14,483 17 6	—	—	Wstępne	2,915 17 11	2,724 26 11	—
Rezerwa na płatne już sumy zabezpieczone	3,600	—	—	Procenta	—	621 13 6	—
Honoraria za świadectwa lekarzy	3,113 24	—	—	Zysk na papierach publ.	—	59,287 18 3	—
Provizye	11,371 21 9	—	—	Konto bilansu	—	—	—
Tantjema Rady Zawiadowczej	1,200	—	—				
Oprocentowanie funduszu zakładowego	5 526 13	—	—				
Komorne, portoryja, telegramy, materiały piśmiane, czasopisma, ogłoszenia, podróże, pensje, remuneracye, gaz, opał itd. od rozpoczęcia prac przygotowawczych (ruchomości 15%)	705 6 2	52,972 2 3	—				
Amortyzacya (godzi i druków 33 1/3%)	2,574 28 5	3,380 5 7	—				
		95,647 24 1	—				

Poznań, dnia 1 stycznia 1875.

„WESTA“
Bank wzajemnych zabezpieczeń na życie.
Dyrektor Generalny: **Dr. Rejewski.**
Dyrektor Techniczny: **Ruciński.**
Rada zawiadowcza.
Dr. H. Szuman. B. Leitgeber. J. Lewandowski. H. Turno. J. Łukomski. H. Jackowski. J. Hochberger.
Zgodność z książkami poświadczają
Komisyja Rewizyjna:
Dr. Donimirski. Szuszczyński. Karliński.

Watowane koldry
we wszystkich kolorach i wzorach poleca [169]
fabryka bielizny
A. z Pawłowskich Kaufmann.
Poznań, Sapieżyński plac 1.

Loca-Präparate
seit langen Jahren bewährt, helfen rasch & sicher Krankheiten der Athmungs-Organen
Verdauungs-Organen (Pillen Nr. II & Wein)
Nervensystem- und Schwächheitszustände (Pill. III & Cose-Spiritus)
P. Schacht, od. Glas 10 3 Mk. R. Behr, k. d. Abhandlung, gratis franco d. d. Mohren-Apoth., Mainz.
składowe apteki w Niemczech: Berlin: B. O. Pflug, Louisenstrasse 30, Wroclaw: S. G. Schwartz, Ohlauerstrasse 21. Poznań: Dr. Mankiewicz, król. apteka naddworna. (146)

Handel szkła szybowego
szklarnia i fabryka ram
M. Nowickiego & Grünastla
Poznań Jezuitcka ul. Nr. 5.
poleca: szkło szybowe we wszelkich gatunkach. Ramy do obrazów, zwierciadeł i fotografii Lisztów i rozety do firanek. Obrazy na płótnie i na papierze. Obrazy Matki Boskiej Częstochowskiej na płótnie i blasze. Lichtarze żelazne całe złocone, baldachiny, chorągwie, kierce, krzyże i altarzyki do noszenia, figury na Bożemki cmentarze. Nadto opłaca obrazy i podejmuje się wszelkich robót szklarskich, pozłotniczych i rzeźbiarskich. (3033)

HOGG, APTEKARZ, 2, RUE DE CASTIGLIONE, PARTY JEDYNY PREPARATOR.
PILULES de PEPSINE de HOGG
Preparatowi temu nadano specjalnie kształt pigulek dla zabezpieczenia go od wpływu powietrza; zachowano tym sposobem wszelkie własności temu nader pożądanemu lekarstwu uczyniono skuteczną jego niezawodną. — Pigulki Hogg przygotowywane są w trzech sposobach:
1° **PIGULKI HOGGA z CZYSTĄ PEPSYNĄ** przeciwko upośledzonemu trawieniu, goryczy, wymiotom i innym przypadłościom, specjalnym żółdki.
2° **PIGULKI HOGGA z PEPSYNĄ** w połączeniu z żelazem od kwaszonem przez wodór przeciw słabościom żółdki powikłanym niedokrwistością, niemocą ogólną, etc., bardzo są wzmacniające.
3° **PIGULKI HOGGA z PEPSYNĄ** w połączeniu z **Iodanem żelaza** niepodlegającym rozkładowi, przeciw słabościom skrofulicznym, lymfatycznym, siłowym i pierślowym. PEPSINA przez połączenie z żelazem i Iodanem żelaza łagodzi własności drażniące jakie Iodan żelaza wywołuje na żółdek osób nerwowych i drażliwych. — Pigulki Hogg sprzedają się jedynie we fiakonach trójkątnych i znajdują się w głównych aptekach.
Dostać można w Poznaniu w aptece Dra Mankiewicza. (30)

W Administracji Dziennika Poznańskiego są do nabycia losy do
ósmiej wielkiej loteryi koni w Hanowerze.
Cena losu 3 marki (1 talar).
Wygrana główna: **ekwipaż elegancji z czwórka szlachetnych koni i kompletna uprzęż wartości 10.000 m.**
Ciągnięcie dnia 28 czerwca.
Majątek (3477)

Bystra
w powiecie gorlickim w Galicyi, pół mili od nowj linii kolei tarnowsko-leuchowskiej, obejmujący obszar 860 morgów ziemi — z tego 500 morgów lasu wysokopiennego, w gruncie znajdują się pokłady nafty i świeżo odkryte pokłady cementu w najlepszym gatunku, budynki wszystkie nowe — jest do sprzedania z wolnej ręki — blizsza wiadomość w Administracji dóbr Bystro poczta — Gorlice w Galicyi.

Panna
biegła w krawieczyźnie i przykrawaniu, bieleniu szyciu, drobnych robotach i modnym czesaniu poszukuje miejsca od 1 lipca. Adres M. W. 150 poste rest. w Poznaniu. (3470)

Poszukuje się
spólnika
do dzierżawy jednego z pierwszorzędnych hoteli poznańskich z **kapitałem 4000** tal. Blizsze szczegóły poda Adm. Dz. Pozn. pod Nr. 3131.

Z dniem 1 lipca r. b. poszukuję dla mego handlu towarów kolonialnych starszego, biegłego, po polsku i po niemiecku mówiącego pierwszego ekspedyenta, obznajomionego z pojedynczą buchhalterją i z korespondencyą. (3490)
Tak samo znajdzie uczęszanie umieszczenie.
Edw. Feckert jr.
Narożnik Berliński i Myński ul.
Dom. Chaławy pod Czempinim potrzebuje zaraz lub od 1 lipca r. b. zdanego (3431)

montera
do prowadzenia lokomobili i młockarni. Pensja 100 tal. i tantjema. Przedstawienie osobiste jest koniecznem.
Dominium Gołuchów pod Fua Bogusławiem potrzebuje natychmiast pisarza lub elewa za wynagrodzeniem. (3458)

Uwiedomienie.
Młody człowiek
24 lat mający, który jest kowalem i zarazem służącym a także przy maszynie młockarni by zatrudniony, szuka miejsca w każdym mieście. Dobre świadectwa może przedłożyć. Kto na to uwiedomienie zważać zechce, niech się do mnie zgłosi. Uściśnienie pod Bakiem. (3489)
Jan Niemył.

Poszukuje się
elewa
chcącego się wykształcić tak praktycznie jak i teoretycznie w zawodzie gorzelniczym, blizsza wiad. udzieli p. **R. Leporowski** (zakł. kotlarski) Św. Wojciech Nr. 40. (3418)

Rządca gospodarczy,
Polak, wolny od wojskowości, prowadzący samodzielnie gospodarstwo, dotąd w miejscu, poszukuje od Św. Jana stosownej posady. Adr. wskaże Administracyja Dziennika. (3081)

Kurs papierów na giełdach berlińskiej i poznańskiej.																
Berlin, 24 czerwca.					Poznań, 25 czerwca.											
Niemieckie papiery.					Moneta w złocie, srebrze i papierach.											
Prusk. pożycz. ukonsolid.	4 1/2	105.75 p.	Wrocl. prow. weksl.	4	— p.	Ameryk. pożycz. nowa	5	99.75 p.	Wrocl. bank dysk.	4	76					
dito ditto	4	98.20 p.	dito wekslowy	4	69. p.	Renta francuska	5	— p.	dito bank dysk.	4	—					
Oblig. dług. państwa	3 1/2	92.50 p.	Centr. bank budowl.	5	36.75 p.	Rumuńska pożyczka	8	106 p.	Kwilecki, Potoski i Sp.	5	66					
Prem. pożycz. państwa z 1855	3 1/2	134.50 p.	Niemiec. bank hyp. w	—	—	Moneta w złocie, srebrze i papierach.										
Listy zast. wschodnio-pruskie	5 1/2	86.80 p.	Meiningen.	4	102.70 z.	Napoleonsdory						1	16.34 p.			
dito	4	96. p.	Niem. bank Union.	4	72.10 p.	Imperyals						1	— p.			
List. zast. pozn. (nowe)	4 1/2	94.80 p.	Stowarzysz. dyskont.	4	153.10 p.	Dolary						1	— p.			
dito ditto szląskie	3 1/2	86.20 p.	Gotański bank kredyt.	4	118.25 p.	Austriack. noty bank.						185.75 p.				
dito lit. A.	4	95.50 p.	Kwileckiego Sp. bank	5	70 p.	Rosyjskie noty bank.						280.70 pl.				
dito nowe	4	101.75 p.	Meiningen. bank kredyt.	4	82.60 p.	Francuskie noty bank.						81.80 p.				
Zachodnio-pruskie	3 1/2	85.80 p.	Austriack. zakład kred.	5	398-395 p.	Dyskonto wekslowe						4	5			
dito	4	95.50 p.	Austr.-niemiecki bank	4	80. p.	dito lombardowe						4	5			
dito II serya	5	106.50 z.	Wschodnio-niem. bank	5	79. p.	Poznań, 25 czerwca.										
dito nowe	4 1/2	102.10 p.	dito ditto produk.	5	— p.	Listy rentowe i zastawne.										
dito	4 1/2	94.80 p.	Poznań. bank prowina.	4	99. z.	Pozn. listy zastawne						3 1/2	98.50			
Listy rent. poznańskie	4	96.60 p.	Pruski bank	4 1/2	150.25 p.	Nowe listy zastawne						4	94.40			
dito pruskie	4	97.10 p.	Prowincjonal. stowarz.	5	78. p.	Listy rentowe pozn.						5	97.10			
dito szląskie	4	96.90 p.	dyskont.	5	78. p.	Prowina. obligacye						5	100.			
Akoje bankowe.					Szląskie stowarz. bank.	4	94.50 p.	Powiatowe obligacye						5	101.20	
Bergsko-march.	4	76.75 p.	Akoje przemysłowe.			Warszawsko-bydg.	4	— p.	Powiatowe obligacye						4 1/2	99.
Berliń. stowarz.	5	72. p.	Berliński kantor drzew.	4	80.75 p.	Warszawsko-wiedeńsk.	5	253.25 p.	Obligacye miejskie						4	—
dito ditto kasowe	—	z.	Stowarzysz. immol.	4	90. p.	Berlińsko-póln. z pr. p.	5	2.50 p.	dito ditto						5	—
Berliń. bank lombard.	5	— p.	Dortmund Union (stare)	5	8.5 p.	Halla-żur-gub. z pr. p.	5	27.90 p.	Szląskie listy zastawne						3 1/2	94.80
Wrocław. bank dysk.	4	73. p.	Huty Hoerder	5	46.50 z.	Marchijsko-pozn. z pr. p.	5	94.80 p.	Szląskie listy rent.						4	—
Akoje bankowe.					dito Laura	5	94.50 p.	Akoje bankowe.								
Bergsko-march.	4	84.50 p.	dito Lauchhammer	5	15. p.	Rosyjs. pożycz. prem. 1864	5	183.50 p.	Berl. stowarz. bank.						4	84
Berlińsko-gorzelińska	4	45.25 p.	dito Marienhütte	5	57. p.	dito ditto 1866	5	180.20 p.	dito dyak. komand.						5	163
dito szosocińska	4	136. p.	dito Massener	4	24. p.	Rosyjsk. pols. obligacye	4	88.25 p.	Wrocl. bank dysk.						4	76
Akoje zakładowe i obligacye kolei żelaznych.					dito Redenhütte	5	6.10 p.	Nowe listy zastawne						4	94.40	
Bergsko-marchijska	4	84.50 p.	Berlin. Passage.	6	25. p.	skarbowe	4	81. p.	Listy rentowe pozn.						5	97.10
Berlińsko-gorzelińska	4	45.25 p.	Akoje przemysłowe.			Pols. listy zast. III em.	4	81.80 z.	Prowina. obligacye						5	100.
dito szosocińska	4	136. p.	Centr. bank bud. Berlin.	5	65.	dito nowe	4	70.80 p.	Powiatowe obligacye						4 1/2	99.
Akoje przemysłowe.					Huty Lauchhammer	5	99. z.	Obligacye miejskie						4	—	
Centr. bank bud. Berlin.	5	65.	dito Mariaenhütte	5	—	Ameryk. pożycz. 1882	6	— p.	dito ditto						5	—
Berliński kantor drzewa.	4	94	dito Redenhütte	5	—	Ameryk. pożycz. 1885	6	102.25 — p.	Szląskie listy zastawne						3 1/2	94.80
Huty Hoerder	5	—	Akoje bankowe.			Akoje bankowe.										
Stowarzysz. immobil.	4	82	Bergsko-march.	4	76.75 p.	Listy rentowe i zastawne.										
Huty Lauchhammer	5	—	Berliń. stowarz.	5	72. p.	Pozn. listy zastawne						3 1/2	98.50			
dito Laura	5	99. z.	dito ditto kasowe	—	z.	Nowe listy zastawne						4	94.40			
dito Mariaenhütte	5	—	Berliń. bank lombard.	5	— p.	Listy rentowe pozn.						5	97.10			
Pozn. bro. (Feldschloss)	—	—	Wrocław. bank dysk.	4	73. p.	Prowina. obligacye						5	100.			
dito bank budowl.	—	—	Akoje bankowe.			Powiatowe obligacye						5	101.20			
Huty Redenhütte	5	—	Bergsko-march.	4	84.50 p.	Powiatowe obligacye						4 1/2	99.			
Akoje bankowe.					Berlińsko-gorzelińska	4	45.25 p.	Obligacye miejskie						4	—	
Bergsko-march.	4	76.75 p.	dito szosocińska	4	136. p.	dito ditto						5	—			
Berliń. stowarz.	5	72. p.	Akoje przemysłowe.			Szląskie listy zastawne						3 1/2	94.80			
dito ditto kasowe	—	z.	Centr. bank bud. Berlin.	5	65.	Szląskie listy rent.						4	—			
Berliń. bank lombard.	5	— p.	Berliński kantor drzewa.	4	94	Akoje bankowe.										
Wrocław. bank dysk.	4	73. p.	Huty Hoerder	5	—	Listy rentowe i zastawne.										
Akoje bankowe.					Stowarzysz. immobil.	4	82	Pozn. listy zastawne						3 1/2	98.50	
Bergsko-march.	4	84.50 p.	Huty Lauchhammer	5	99. z.	Nowe listy zastawne						4	94.40			
Berlińsko-gorzelińska	4	45.25 p.	dito Mariaenhütte	5	—	Listy rentowe pozn.						5	97.10			
dito szosocińska	4	136. p.	dito Redenhütte	5	—	Prowina. obligacye						5	100.			
Akoje bankowe.					Pozn. bro. (Feldschloss)	—	—	Powiatowe obligacye						4 1/2	99.	
Bergsko-march.	4	76.75 p.	Pozn. bank prowina.	4	100.	Obligacye miejskie						4	—			
Berliń. stowarz.	5	72. p.	Szląskie stowarz. bank.	4	—	dito ditto						5	—			
dito ditto kasowe	—	z.	Akoje przemysłowe.			Szląskie listy zastawne						3 1/2	94.80			
Berliń. bank lombard.	5	— p.	Centr. bank bud. Berlin.	5	65.	Szląskie listy rent.						4	—			
Wrocław. bank dysk.	4	73. p.	Berliński kantor drzewa.	4	94	Akoje bankowe.										
Akoje bankowe.					Huty Hoerder	5	—	Listy rentowe i zastawne.								
Bergsko-march.	4	84.50 p.	Stowarzysz. immobil.	4	82	Pozn. listy zastawne						3 1/2	98.50			
Berlińsko-gorzelińska	4	45.25 p.	Huty Lauchhammer	5	99. z.	Nowe listy zastawne						4	94.40			
dito szosocińska	4	136. p.	dito Mariaenhütte	5	—	Listy rentowe pozn.						5	97.10			
Akoje bankowe.					Pozn. bro. (Feldschloss)	—	—	Prowina. obligacye						5	100.	
Bergsko-march.	4	76.75 p.	Pozn. bank prowina.	4	100.	Powiatowe obligacye						4 1/2	99.			
Berliń. stowarz.	5	72. p.	Szląskie stowarz. bank.	4	—	Obligacye miejskie						4	—			
dito ditto kasowe	—	z.	Akoje przemysłowe.			dito ditto						5	—			
Berliń. bank lombard.	5	— p.	Centr. bank bud. Berlin.	5	65.	Szląskie listy zastawne						3 1/2	94.80			
Wrocław. bank dysk.	4	73. p.	Berliński kantor drzewa.	4	94	Szląskie listy rent.						4	—			
Akoje bankowe.					Huty Hoerder	5	—	Akoje bankowe.								
Bergsko-march.	4	84.50 p.	Stowarzysz. immobil.	4	82	Listy rentowe i zastawne.										
Berlińsko-gorzelińska	4	45.25 p.	Huty Lauchhammer	5	99. z.	Pozn. listy zastawne						3 1/2	98.50			
dito szosocińska	4	136. p.	dito Mariaenhütte	5	—	Nowe listy zastawne						4	94.40			
Akoje bankowe.					Pozn. bro. (Feldschloss)	—	—	Listy rentowe pozn.						5	97.10	
Bergsko-march.	4	76.75 p.	Pozn. bank prowina.	4	100.	Prowina. obligacye						5	100.			
Berliń. stowarz.	5	72. p.	Szląskie stowarz. bank.	4	—	Powiatowe obligacye						4 1/2	99.			
dito ditto kasowe	—	z.	Akoje przemysłowe.			Obligacye miejskie						4	—			
Berliń. bank lombard.	5	— p.	Centr. bank bud. Berlin.	5	65.	dito ditto						5	—			
Wrocław. bank dysk.	4	73. p.	Berliński kantor drzewa.	4	94	Szląskie listy zastawne						3 1/2	94.80			
Akoje bankowe.					Huty Hoerder	5	—	Szląskie listy rent.						4	—	
Bergsko-march.	4	84.50 p.	Stowarzysz. immobil.	4	82	Akoje bankowe.										
Berlińsko-gorzelińska	4	45.25 p.	Huty Lauchhammer	5	99. z.	Listy rentowe i zastawne.										
dito szosocińska	4	136. p.	dito Mariaenhütte	5	—	Pozn. listy zastawne						3 1/2	98.50			
Akoje bankowe.					Pozn. bro. (Feldschloss)	—	—	Nowe listy zastawne						4	94.40	
Bergsko-march.	4	76.75 p.	Pozn. bank prowina.	4	100.	Listy rentowe pozn.						5	97.10			
Berliń. stowarz.	5	72. p.	Szląskie stowarz. bank.	4	—	Prowina. obligacye						5	100.			
dito ditto kasowe	—	z.	Akoje przemysłowe.			Powiatowe obligacye						4 1/2	99.			
Berliń. bank lombard.	5	— p.	Centr. bank bud. Berlin.	5	65.	Obligacye miejskie						4	—			
Wrocław. bank dysk.	4	73. p.	Berliński kantor drzewa.	4	94	dito ditto						5	—			
Akoje bankowe.					Huty Hoerder	5	—	Szląskie listy zastawne						3 1/2	94.80	
Bergsko-march.	4	84.50 p.	Stowarzysz. immobil.	4	82	Szląskie listy rent.						4	—			
Berlińsko-gorzelińska	4	45.25 p.	Huty Lauchhammer	5	99. z.	Akoje bankowe.										
dito szosocińska	4	136. p.	dito Mariaenhütte	5	—	Listy rentowe i zastawne.										
Akoje bankowe.					Pozn. bro. (Feldschloss)	—	—	Pozn. listy zastawne						3 1/2	98.50	
Bergsko-march.	4	76.75 p.	Pozn. bank prowina.	4	100.	Nowe listy zastawne						4	94.40			
Berliń. stowarz.	5	72. p.	Szląskie stowarz. bank.	4	—	Listy rentowe pozn.						5	97.10			
dito ditto kasowe	—	z.	Akoje przemysłowe.			Prowina. obligacye						5	100.			
Berliń. bank lombard.	5	— p.	Centr. bank bud. Berlin.	5	65.	Powiatowe obligacye						4 1/2	99.			
Wrocław. bank dysk.	4	73. p.	Berliński kantor drzewa.	4	94	Obligacye miejskie						4	—			
Akoje bankowe.					Huty Hoerder	5	—	dito ditto						5	—	
Bergsko-march.	4	84.50 p.	Stowarzysz. immobil.	4	82	Szląskie listy zastawne						3 1/2	94.80			
Berlińsko-gorzelińska	4	45.25 p.	Huty Lauchhammer	5	99. z.	Szląskie listy rent.						4	—			
dito szosocińska	4	136. p.	dito Mariaenhütte	5	—	Akoje bankowe.										
Akoje bankowe.					Pozn. bro. (Feldschloss)	—	—	Listy rentowe i zastawne.								
Bergsko-march.	4	76.75 p.	Pozn. bank prowina.	4	100.	Pozn. listy zastawne						3 1/2	98.50			
Berliń. stowarz.	5	72. p.	Szląskie stowarz. bank.	4	—	Nowe listy zastawne						4	94.40			
dito ditto kasowe	—	z.	Akoje przemysłowe.			Listy rentowe pozn.						5	97.10			
Berliń. bank lombard.	5	— p.	Centr. bank bud. Berlin.	5	65.	Prowina. obligacye						5	100.			
Wrocław. bank dysk.	4	73. p.	Berliński kantor drzewa.	4	94	Powiatowe obligacye						4 1/2	99.			
Akoje bankowe.					Huty Hoerder	5	—	Obligacye miejskie						4	—	
Bergsko-march.	4	84.50 p.	Stowarzysz. immobil.	4	82	dito ditto						5	—			
Berlińsko-gorzelińska	4	45.25 p.	Huty Lauchhammer	5	99. z.	Szląskie listy zastawne						3 1/2	94.80			
dito szosocińska	4	136. p.	dito Mariaenhütte	5	—	Szląskie listy rent.						4	—			
Akoje bankowe.					Pozn. bro. (Feldschloss)	—	—	Akoje bankowe.								
Bergsko-march.	4	76.75 p.	Pozn. bank prowina.	4	100.	Listy rentowe i zastawne.										
Berliń. stowarz.	5	72. p.	Szląskie stowarz. bank.	4	—	Pozn. listy zastawne						3 1/2	98.50			
dito ditto kasowe	—	z.	Akoje przemysłowe.			Nowe listy zastawne						4	94.40			
Berliń. bank lombard.	5	— p.	Centr. bank bud. Berlin.	5	65.	Listy rentowe pozn.						5	97.10			
Wrocław. bank dysk.	4	73. p.	Berliński kantor drzewa.	4	94	Prowina. obligacye						5	100.			
Akoje bankowe.					Huty Hoerder	5	—	Powiatowe obligacye						4 1/2	99.	
Bergsko-march.	4	84.50 p.	Stowarzysz. immobil.	4	82	Obligacye miejskie						4	—			
Berlińsko-gorzelińska	4	45.25 p.	Huty Lauchhammer	5	99. z.	dito ditto						5	—			
dito szosocińska	4	136. p.	dito Mariaenhütte	5	—	Szląskie listy zastawne						3 1/2	94.80			
Akoje bankowe.					Pozn. bro. (Feldschloss)	—	—	Szląskie listy rent.						4	—	
Bergsko-march.	4	76.75 p.	Pozn. bank prowina.	4	100.	Akoje bankowe.										
Berliń. stowarz.	5	72. p.	Szląskie stowarz. bank.	4	—	Listy rentowe i zastawne.										
dito ditto kasowe	—	z.	Akoje przemysłowe.			Pozn. listy zastawne						3 1/2	98.50			
Berliń. bank lombard.	5	— p.	Centr. bank bud. Berlin.	5	65.	Nowe listy zastawne						4	94.40			
Wrocław. bank dysk.	4	73. p.	Berliński kantor drzewa.	4	94	Listy rentowe pozn.						5	97.10			
Akoje bankowe.					Huty Hoerder	5	—	Prowina. obligacye						5	100.	
Bergsko-march.	4	84.50 p.	Stowarzysz. immobil.	4	82	Powiatowe obligacye						4 1/2	99.			
Berlińsko-gorzelińska	4	45.25 p.	Huty Lauchhammer	5	99. z.	Obligacye miejskie						4	—			
dito szosocińska	4	136. p.	dito Mariaenhütte	5	—	dito ditto						5	—			
Akoje bankowe.					Pozn. bro. (Feldschloss)	—	—	Szląskie listy zastawne						3 1/2	94.80	
Bergsko-march.	4	76.75 p.	Pozn. bank prowina.	4	100.	Szląskie listy rent.						4	—			
Berliń. stowarz.	5	72. p.	Szląskie stowarz. bank.	4	—	Akoje bankowe.										
dito ditto kasowe	—	z.	Akoje przemysłowe.			Listy rentowe i zastawne.										
Berliń. bank lombard.	5	— p.	Centr. bank bud. Berlin.	5	65.	Pozn. listy zastawne						3 1/2	98.50			
Wrocław. bank dysk.	4	73. p.	Berliński kantor drzewa.	4	94	Nowe listy zastawne						4	94.40			
Akoje bankowe.					Huty Hoerder	5	—	Listy rentowe pozn.						5	97.10	
Bergsko-march.	4	84.50 p.	Stowarzysz. immobil.	4	82	Prowina. obligacye						5	100.			
Berlińsko-gorzelińska	4	45.25 p.	Huty Lauchhammer	5	99. z.	Powiatowe obligacye						4 1/2	99.			
dito szosocińska	4	136. p.	dito Mariaenhütte	5	—	Obligacye miejskie						4	—			
Akoje bankowe.					Pozn. bro. (Feldschloss)	—	—	dito ditto						5	—	
Bergsko-march.	4	76.75 p.	Pozn. bank prowina.	4	100.	Szląskie listy zastawne						3 1/2	94.80			
Berliń. stowarz.	5	72. p.	Szląskie stowarz. bank.	4	—	Szląskie listy rent.						4	—			
dito ditto kasowe	—	z.	Akoje przemysłowe.			Akoje bankowe.										
Berliń. bank lombard.	5	— p.	Centr. bank bud. Berlin.	5	65.	Listy rentowe i zastawne.										
Wrocław. bank dysk.	4	73. p.	Ber													

Drukarnia i nakładem drukarni J. I. Krazewskiego (Dr. W. Lebiński) w Poznaniu.